

Býarfelagið: Meiningsleyst at seigpína tær fátæku kommunurnar:

Kommunufelagið skuldi lagt eina váttan á borðið

–Bankarnir fara ikki at seigpína tær fátæku kommunurnar, sjálvt um tær standa einsamallar, tí so steðga tær bara uppáftur. Eg sakni prógvini hjá Kommunufelagnum, sigur formaðurin í Býarfelagnum

ÁKI BERTHOLDSEN

Nú er líkt til, at Kommunuskuldin verður jótatrøll.

Annars var nógv orka lögð í at fáa eina loysn á skuldarkreppuni hjá teimum ringast staddu kommununum í ár.

Men tað verður av ongum.

Jákup Lamhauge, formaður í Býarfelagnum sigur, at onki bendir á, at tað fer at bera til at fáa eina loysn á kommunuskuldini í ár.

Tí síðani stígur kom í samráðingarnar um kommunuskuldina fyrri einum mánaða síðani, hevur ongin fundur verið aftur og ongin fundur er avtalaður.

Samráðingar vóru annars ímillum Býarfelagið og Landsstýrið um at sanera 81 milliúnir av kommunuskuldini, so at ongin kommununa kom at skylda meiri enn triggjar álkningar.

Nakað skuldi takast úr kommunala veðhaldsgrunninum og restina skuldi landskassin spjæla til.

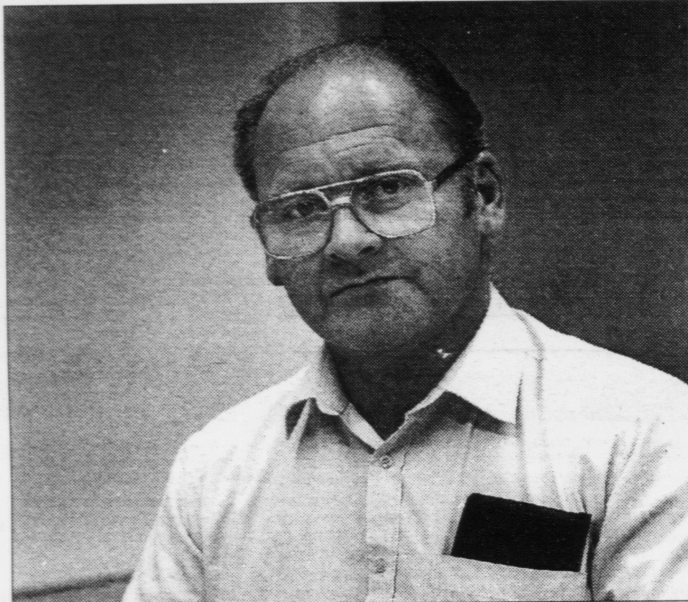
Síðani skuldi veðhaldsgrunnurin takast av, tá ið avtalan, sum nú er um kommunuskuldina, gongur út í 2000.

Kommunurnar skuldu so hvørt í sínum lagi fáa sín part útgoldnan úr grunninum at betala skuld niður við.

Eitt sindur av muni var tó á, hvat landsstýrið vildi betala og tað, sum kommunurnar hildu, at landskassin átti at spjæla til.

Men eygleiðarar, sum vóru við í samráðingunum, hava alla tíðina hildið uppá, at munurin var so mikið lítill, at tað hevði væl borið seg til at funnið eina semju.

Men saneringsloysnin varð fyriliss skotin í kav, tá ið Kommunufelagið, kunnigjórði at tað vildi ikki taka undir við hesum og vildi heldur varðveita veðhaldsgrunnin til at lata teimum

– Tað er löggið at tær smáa kommunurnar leggja seg í vegin fyrri eina loysn hjá teimum stóru kommununum, tí tær stóru kommunurnar eiga eina 68% av Kommunala veðhaldsgrunninum, sigur Jákup Lamhauge, formaður í veðhaldsgrunninum

ringast staddu kommununum stuðul úr til at gjalda skuld niður við.

Kommunufelagið heldur, at kommunurnar standa sterkari í samráðingunum sum verða um skuldina í 2000, um tær hava grunnin í rygginum, og fara tiskil at fáa nógv blígari lán í felag, enn um tær fara at samráðast einsamallar við ongar

trygd í rygginum.

Kommunufelagið sigur tí, at í longdini er teirra loysn blígari enn tann hjá Býarfelagnum, og fer tí eisini at gagna kommununum meiri.

Eg sakni prógv

Men hesum er formaðurin í Býarfelagnum, Jákup Lamhauge, alt annað enn samdur í.

Hann sigur, at tað er eingin ivi um, at saneringsloysnin er tann besta hjálpin, kommunurnar kunnu fáa.

–Eg má eisini siga, at eg sakni prógv fyrri pástandinum hjá Kommunufelagnum um, at kommunurnar fara at fáa eina nógv betri avtalu um restskuldina, um tær samráðast í felag.

Eftir at hava kannað mál-

ið, er niðurstøðan hjá Kommunufelagnum, at verður saneringsloysnin vald, skulu tær ringast staddu kommunurnar ikki rokna við at sleppa blígari enn 9% í rentu av restskuldini.

Fara kommunurnar at samráðast í felag, við veðhaldsgrunninum í rygginum, eru góð útlit til, at rentan verður ikki meiri enn 5,5%.

Jákup Lamhauge sigur, at hann vildi havt hendan pástandin váttadan, áðrenn hann tekur hetta fyrri góða varu.

–Eg havi roynt at fáa tað váttá, sum Kommunufelagið sigur, at fara vit at samráðast vit í felag, fáa vit figgja alla kommunuskuldina í Føroyum yvir 20 ár við 5,5% í fastari rentu.

–Men eg fái tað ikki váttáð nakrastaðni. Hatta eru bara tanka.

Jákup Lamhauge sigur, at Býarfelagið hevur eisini tosað við peningastovnar og eftir tí at døma, er støðan akkurát tann øvugta av tí, sum Kommunufelagið sigur.

–Tað, sum vit hava fingið upplýst, er at peningastovnar hava ongantíð væntað, at veðhaldsgrunnurin skal halda fram longri enn til 2000.

–Tá verða tað ivaleyst eisini kommunur, sum koma at flóta eitt sindur tungt.

–Men peningastovnarir føra fram, at tað er heilt burturvið, at tyngja tær

kommunurnar við eini høgari rentu, tí so standa tær bara fastar aftur, áðrenn langt um líður.

–Tí er tað greitt, at peningastovnarir meta ikki, at tað verður nakar trupulleiki hjá kommununum at fáa eina nøkrunlunda lagaliga figging um restskuldina, hóast ongin veðhaldsgrunnur er í trygd.

–Tí tað ber til at fáa trygd aðara vegir.

–Eitt nú hava tær longu trygd í kommunuskattinum og eftir hvat skilst, kemur at standa í eini nýggjari kommunulóg, at ongin kommunu sleppur at læna meiri enn eina líkning.

Misskilt

Men tað, sum Kommunufelagið førir fram, er at saneringsloysnin er longu kollsigld, tí Landsstýrið vil undir ongum umstøðum spjæla meiri enn 25 milliúnir til eina slíka loysn.

Men so kemur veðhaldsgrunnurin niður á 82 milliúnir. Og ein býráðsformaður hevur gjørt púra greitt, at hann kann ikki góðtaka, at hansara kommuna fær minni útgöldið úr grunninum í 2000 enn sin part av 100 milliúnir.

–Hatta kenni eg onki til, og eg haldi, at hatta er ein misskiljing. Í Býarfelagnum er semja um saneringsloysnina, sigur Jákup Lamhauge.

–Tað, sum eg haldi, er trupulleikin, er, at Kommunufelagið tekur ikki undir við saneringsloysnini. Eftir, hvat skilst, eru tað fleiri kommunur, sum ikki vilja hoyra talan um sanering.

–Eftlanin var, at Landsstýrið skuldi betala 51 milliúnir úr veðhaldsgrunninum og fáa 26 milliúnir aftur í 2000.

Men tað eru nakrar milliúnir, sum skilja partarnar, og tað var hetta, sum samráðingarnar skuldu fáa greiði á hesar dagarnar.

Pensjónirnar koma ein dag fyrr hesuferð

ÁKI BERTHOLDSEN

Tey, sum fáa pensjónir, og aðrar almannaveitingar, sleppa nú undan at biða heilt til Tollaksmessudag, áðrenn tey fáa pensjónina.

Tað hevur verið arbeitt við málinum í nakrar dagar, og tað er nú greitt, at pensjónin nú í jólamánaðinum verður útgoldin ein dag fyrr enn ætlað.

Annars var upprunliga ætlanin, at pensjónir og aðrar almannaveitingar, skuldu ikki verða útgoldnar fyrr enn Tollaksmessudag, 23. desember.

Tað hevur lopið líf í

Týsdagin, 22. desember, ber til at fara á posthúsið eftir pensjónini

Vilhelm Johannesen, sum er virkandi formaður í figgjarnevndini.

Hann helt, at tað var grov vanvirðing at gjalda pensjónirnar so seint í jólamánaðinum, tí so fingur pensjón-

istarir í besta føri ikki meiri enn ein dag at avgreiða øll síni jólaerindi í.

Og fleiri staðni á smábýgd, kemur pensjónin uttan iva slett ikki fram áðrenn jól.

Ikki minst helt Vilhelm Johannesen, at hetta var vanvirðiligt fyrri pensjónistarar, tí annars fingur fólk í almennum starvi lønina áðrenn tað, og hann helt ikki, at tað var rimiligt at pensjónistarar skulu vera verri fyrri enn alment lønt annars. Hann heitti tí á Helenu Dam á Neystabý, landsstýrismann um at fáa hetta broytt.

Hon sigur, at tað er nakað síðani, at hon bleiv varug við hendan trupulleikan og hon tók hann upp við Postverkð og Almánastovuna.

Og tað er nú greitt, at pensjónir, og aðrar almannaveitingar, verða tókar á posthúsum og peningastovnum kring landið tann

22. desember, alto so ein dag fyrr enn ætlað.

Hon viðgongur, at tað hevði verið seint at fingið pensjónina 23. desember, men hetta skuldi so hjátt eitt sindur uppá tað.

Men eftir, hvat skiltist, var tað ikki bara sum at siga tað at broyta útgjaldsdagin.

Útgjaldsdagarnir alt árið verða fastlagdir fyrst í árinum. Og tað er ikki heilt lætt at broyta, tí roynt verður at automatíserað og standardiserað so nógv sum gjørligt fyrri at gera umstingina blígari.

Sumuleiðis var tað ein spurningur, hvat Postverkð segði til at útgjaldsdagurin varð broyttur.

Men alt er nú leyst og liðugt, og pensjónirnar verða tókar 22. desember. Frammanundan er brenni- og samskiftisstudningurin eisini útgoldin fyrst í hesum mánaðinum.